

- ▲ Národní přírodní památka Křížky. Stožár vedení vysokého napětí zde byl do roku 2019.
- ▼ Smírčí kříž u Vildenavy v údolí Ohře. Obě fotografie Stanislav Wieser.

Kříže v krajině

Stanislav Wieser

Kříže stožárů elektrovedů, protínajících Slavkovský les, se tyčí vysoko nad krajinou. Vystupovaly v našem vnímání odedávna na pozadí hadcových skalek návrší nynější národní přírodní památky Křížky. Kříže příhradových stožárů odtud zmizely v roce 2019 a trasa vedení byla přesunuta. Trojice křížů symbolické Kalvárie zdobí krajinu smyslově pojímanou jako přírodní prostor obývaný lidmi s jejich vírou, že

činí dobře. Kříže v krajině bývaly vztyčovány s poděkováním, s prosbou o odpuštění a vírou v jejich ochrannou moc.

Krajinu dotvářely postupně s jejím osídlováním od počátků zapisované historie. Po významném vysídlení Slavkovského lesa po roce 1945 v něm bylo možná více křížů než obyvatel. Při hledání polních křížků, božích muk a dalších religiózních památek bychom se těžko dopočítali konečného čísla. Jen poměrně nepoččetné kamenné kříže smírčího typu byly spočítány – je jich 24. Ale jistě budou objeveny další, některé možná zmizí – takový je osud drobných památek v krajině.

V prvních dvou desetiletích existence CHKO Slavkovský les byla obnova křížů v krajině zálibou jednotlivců. Od jara roku 1991, kdy přátelé z aktivu Správy CHKO obnovili děkovná boží muka u Stanoviště a také kříž na návsi, začal počet podobně opravených památek stoupat. O některých nalezneme zprávy třeba právě v Arnice. Takové i jiné nás potěší při toulkách krajinou, jako kdybychom je našli. ■